

RANLJIVE SKUPINE DELAVCEV- PRILOŽNOST ZA PRIHODNOST

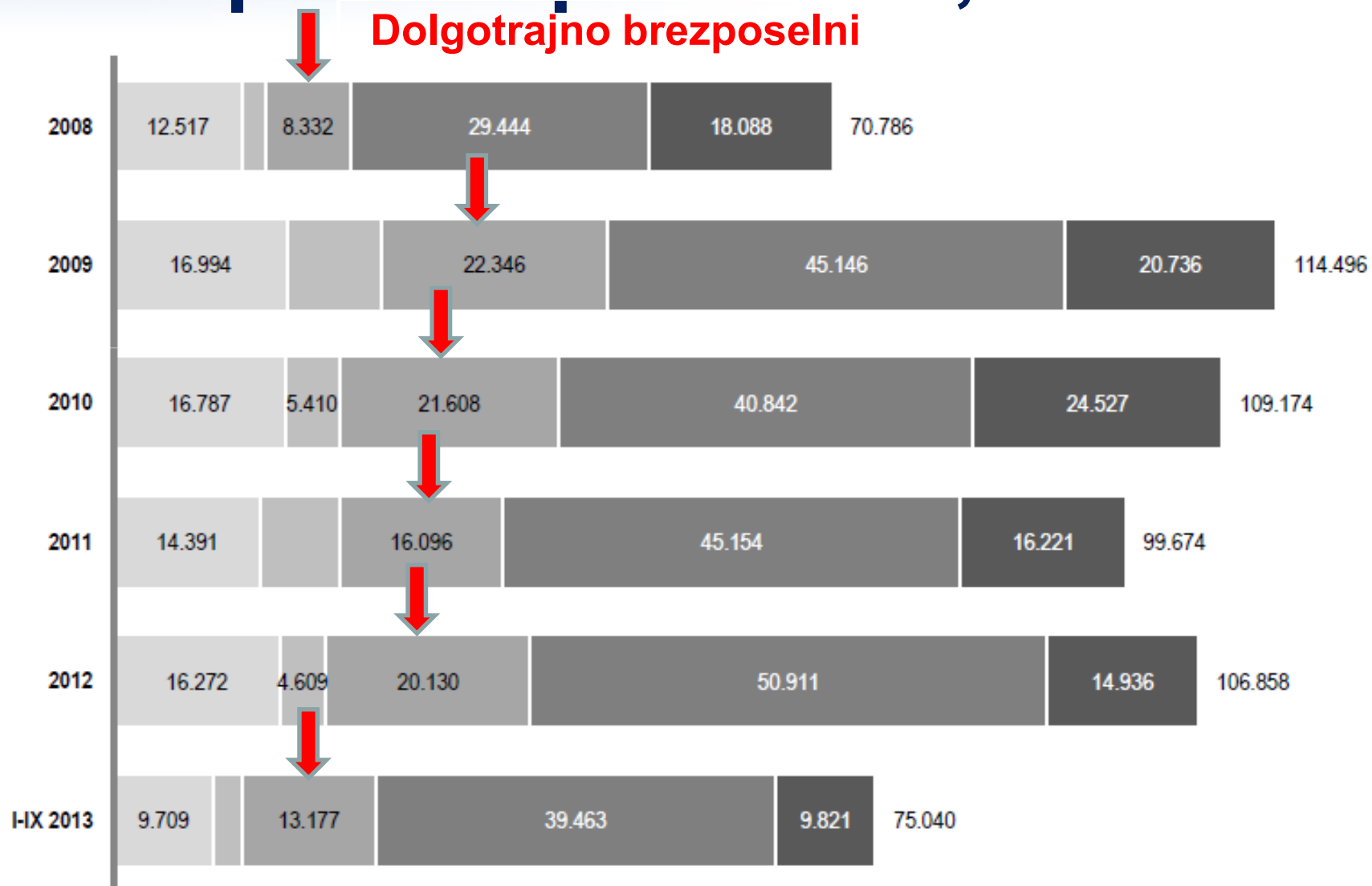
***Tanja Urdih Lazar, prof. dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. Damjana
Miklič Milek, mag. Nataša Drnovšček Hafner***

Na novo registrirani brezposelni po vzroku, 2008-2013

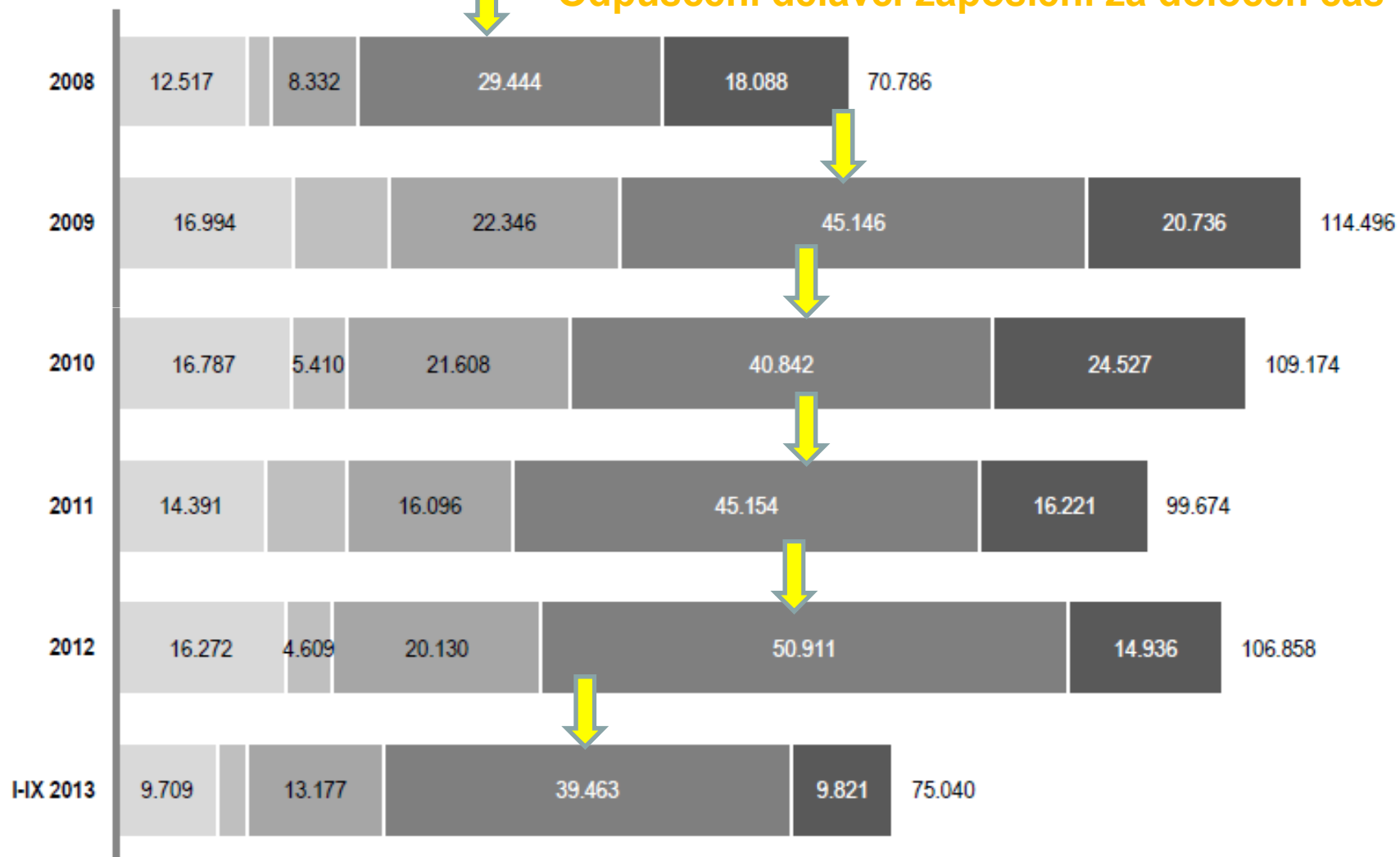
Dolgotrajno brezposelni

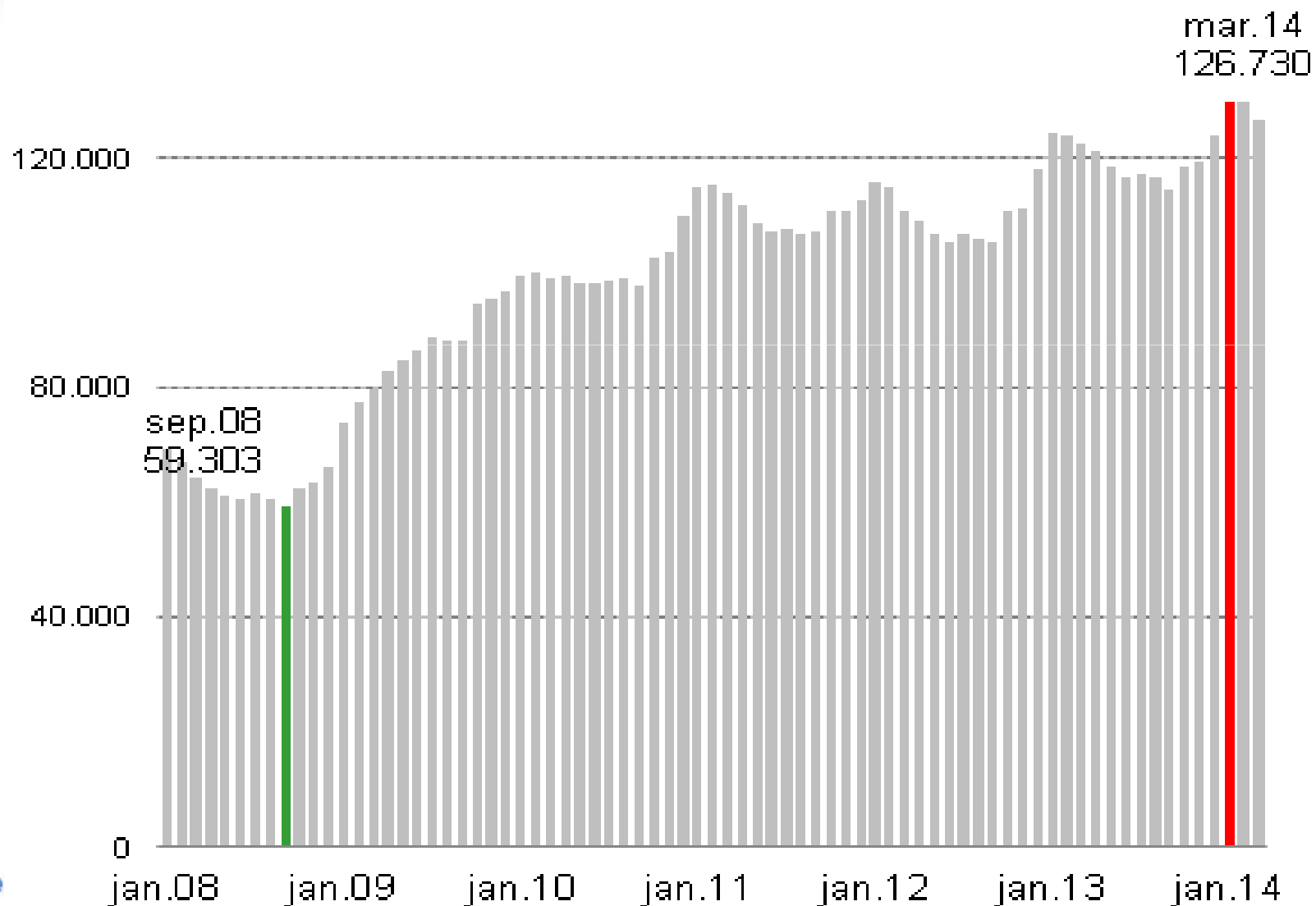
Na novo registrirani brezposelni po vzroku, 2008-2013

Odpuščeni delavci zaposleni za določen čas

Trend registriranih brezposelnih po mesecu, 2008-2013

Ukrepi za uvajanje sprememb

Measure	Applied Y/N	Commentary
Znižanje plač in stroškov dela.	da	Zaradi povečanja zaposljivosti brezposelnih in ranljivih skupin
SDČ	da	začasno
Začasna odpoved	da	začasno
Zgodnje upokojevanje	da	redko
Odpuščanje in plačilo odpravnine	da	redko
Odpuščanje in prehod v alternativne zaposlitve	da	redko
Pre/Dokvalifikacija	da	Programi ZZZ

Tveganje za izgubo zaposlitve v enajstih državah, 2007-2013

Država	Razmerje predvidenega odpuščanja delavcev v letu 2007
Belgija	1,69 %
Bolgarija	0,45%
Češka Republika	2,54%
Francija	1,75%
Nemčija	0,94%
Nizozemska	1,98%
Portugalska	0,52%
Slovenija	4,52%
Španija	0,60%
Švedska	2,47%
VB	1,98%
Skupaj	1,43%

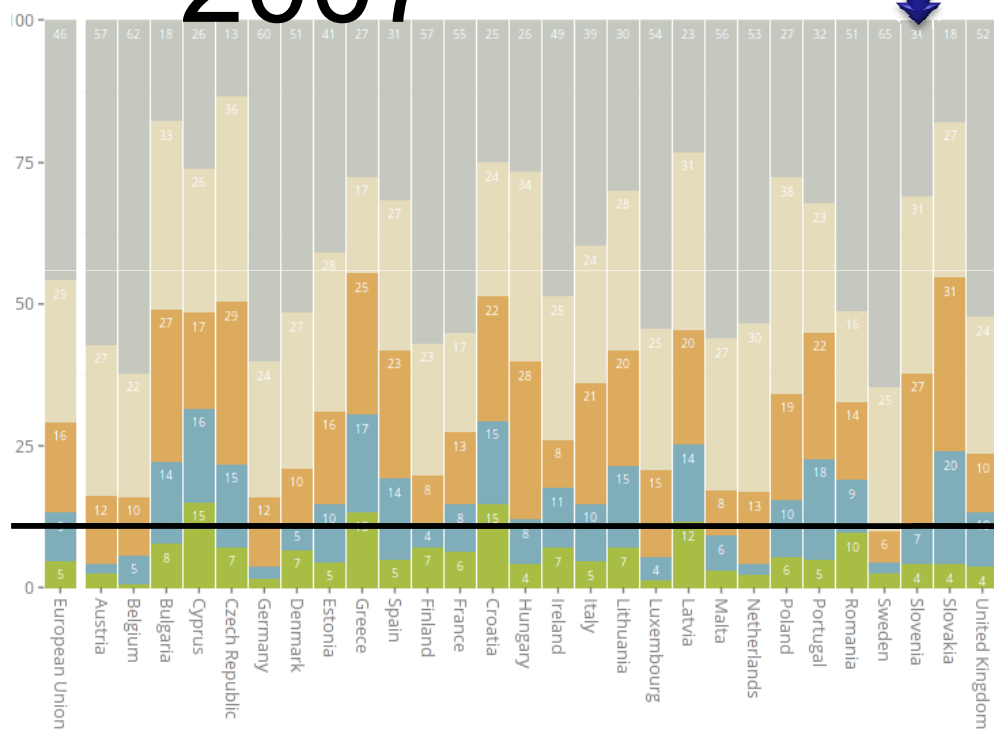
Evropska raziskava o kvaliteti življenja, 2007/12

Kako verjetno je, da boste v naslednjih 6 mes. zgubili službo?

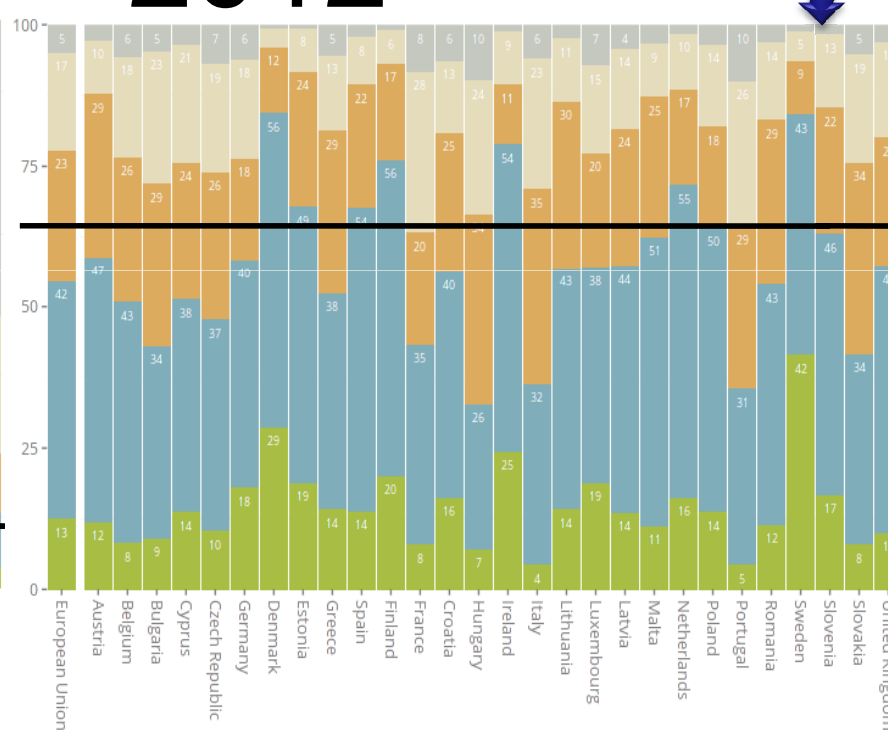
2007

2012

Very likely
Quite likely
Neither likely nor unlikely
Quite unlikely
Very unlikely

Strongly agree
Agree
Neither agree nor disagree
Disagree
Strongly disagree

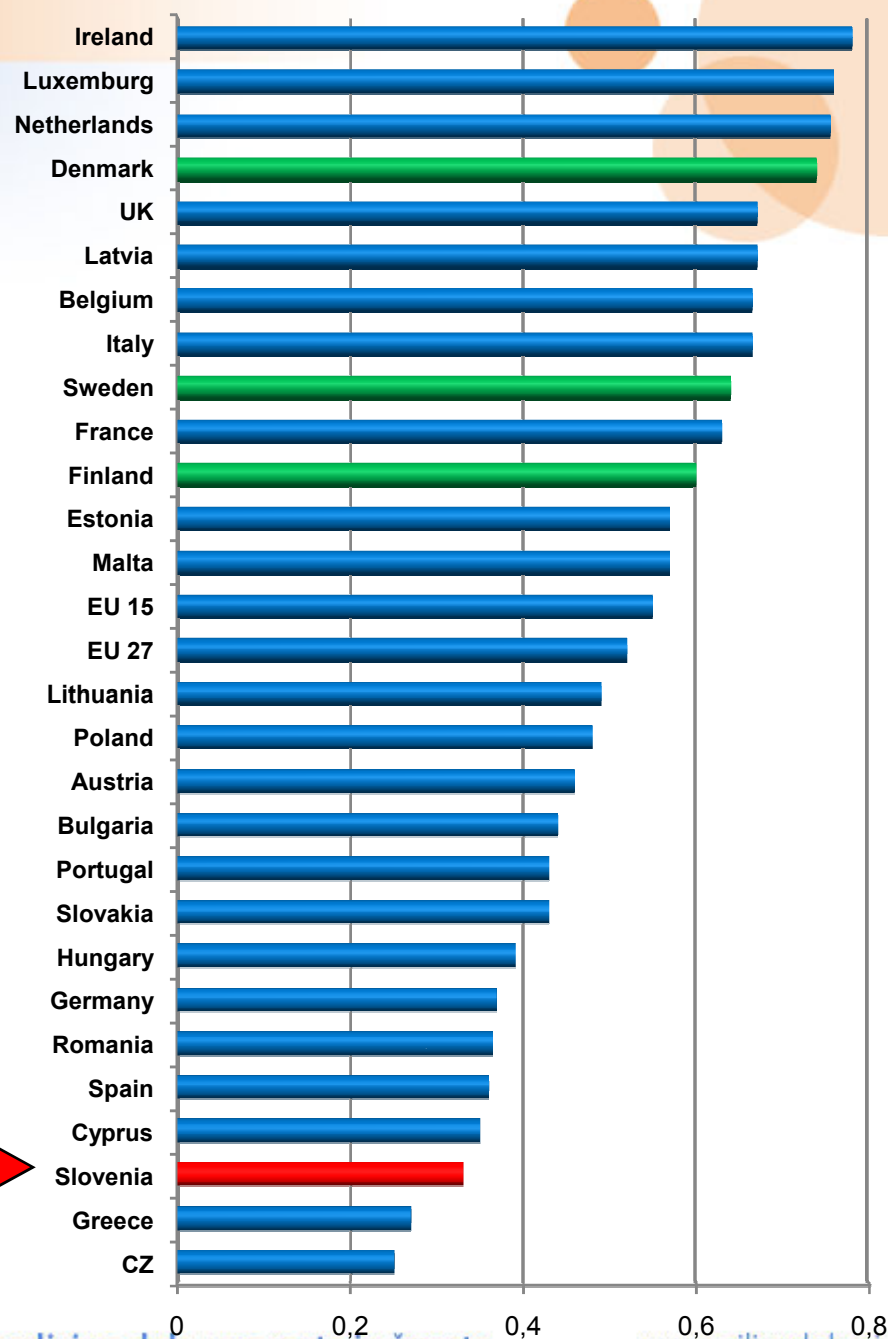

Working conditions & job security

Calculation includes:

- work intensity
- work autonomy
- physical work factors
- perception of losing the job

BI ŠLI DELAT V TUJINO?

▶ v odstotke

Da, sit sem Slovenije.

Ne, sem preveč vezan na družino in prijatelje.

Da, želim si večje plače.

Da, želim si novih izzivov.

Sem že odšel.

Ne, sem zaposlen v javni upravi.

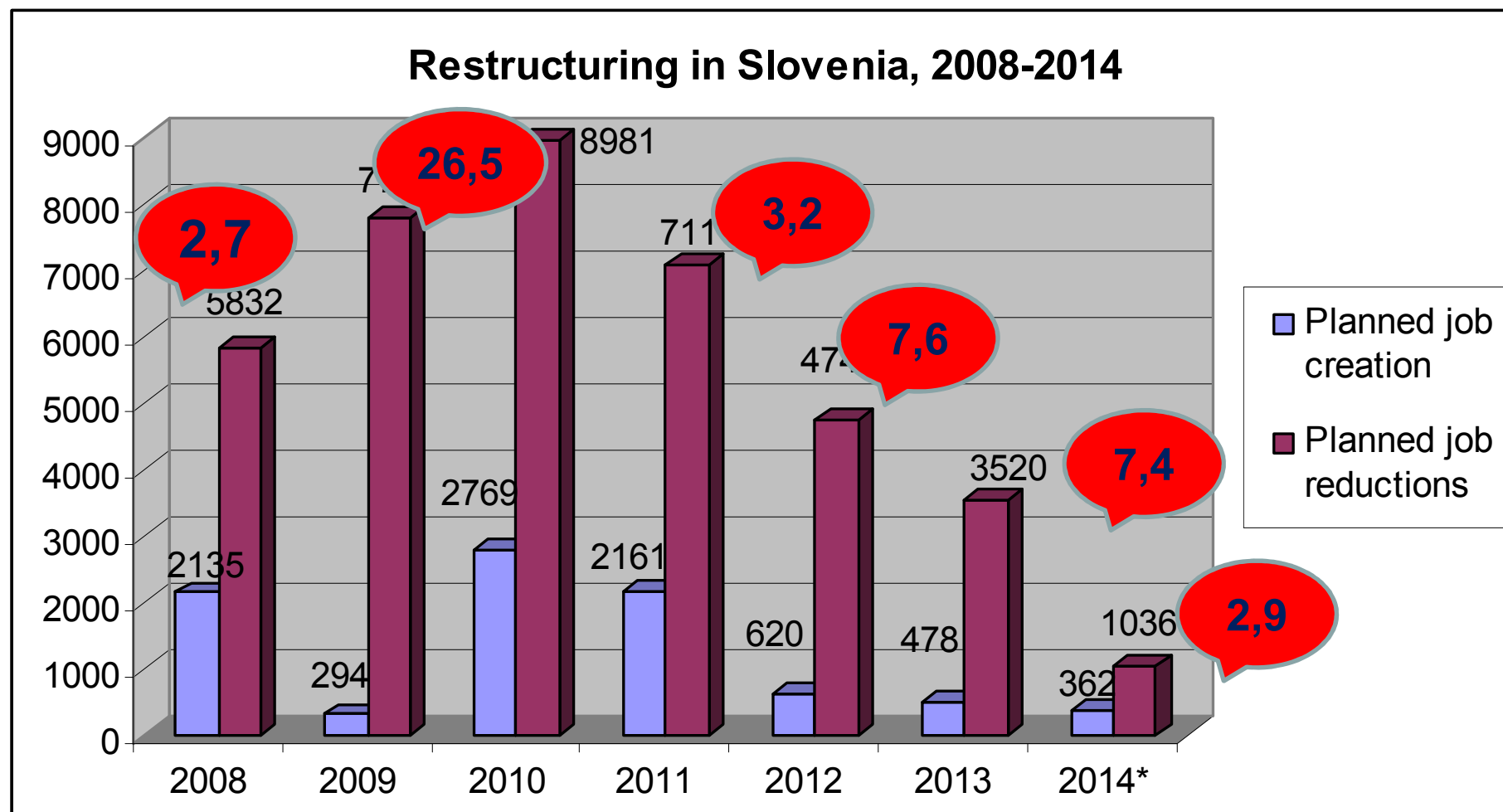
Ne, se ne čutim dovolj sposoben.

74,3

Vir: www.finance.si; N = 1.031

Prestrukturiranje v SLO

Znižanje javne porabe

Fiskalno pravilo:

- Omejitev zaposlovanja;
- Omejitev drugih oblik pogodb;
- Ukinitev dodatka na delovno dobo;
- **Obvezno upokojevanje po izpolnitvi upokojitvenih pogojev, npr. 58 let in 40 let del. dobe za moške in 38 let za ženske.**

Posledice prestrukturiranja

- Delodajalci iščejo večjo prožnost, zlasti v začasnih zaposlitvah in samozaposlitvah, pogodbah z zunanjimi izvajalci,...
- V obdobju 2009-2012 se je delež začasnih zaposlitev in samozaposlitev povečal.
- V letu 2011 so agencije za posredovanje delavcev podjetjem posredovala 12.141 delavcev, kar je za 24% več kot v letu 2008.

Mladi na trgu dela

Značilnosti obdobja 2008 - 2012:

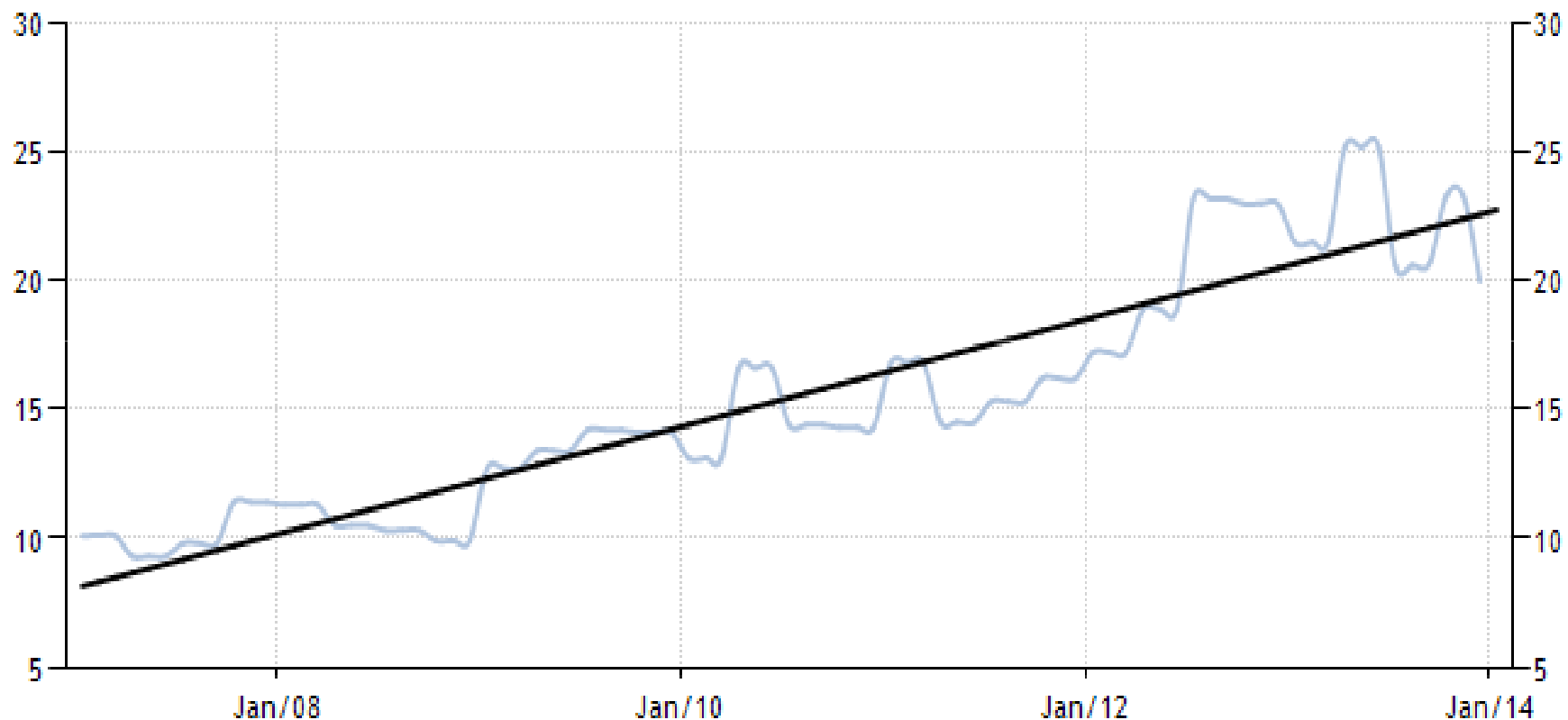
- največje zmanjšanje stopnje **DELOVNE AKTIVNOSTI** mladih
- porast **BREZPOSLENOSTI** med mladimi
- poslabšanje **ZAPOSLOTITVENIH MOŽNOSTI** mladih
- težaven **PREHOD** iz izobraževanja v zaposlitev
- **DOLGOTRAJNO BREZPOSELNI** mladi

(Vir: UMAR, ZRSZ in MDDSZ, 2013)

Stopnja brezposelnosti med mladimi v SLO

SLOVENIA YOUTH UNEMPLOYMENT RATE

SOURCE: WWW.TRADINGECONOMICS.COM | EUROSTAT

Mladi na trgu dela

Dejavniki, ki vplivajo na poslabšanje položaja mladih na trgu dela:

- 1. velika razširjenost začasnih zaposlitev**
- 2. skromno število razpoložljivih delovnih mest**
- 3. obseg in sistem študentskega dela**
- 4. neusklajena struktura diplomantov III. izobraževanja s potrebami trga dela**

(Vir: MDDSZ, ZRSZ in UMAR: Ekonomski izzivi 2013)

Dve ciljni skupini mladih

- **NID:** nižje izobraženi in nižje kvalificirani mladi delavci; zanje obstaja nevarnost prehoda v NEET (mladi brez zaposlitve, izključeni iz izobraževanja ali usposabljanja)
- **visoko usposobljeni mladi**, zanje velja pravilo “Last in first out”

NEET

**Nizka stopnja NEET v starostni skupini 15 - 24
(7,1%), EU povprečje je 12,9%**

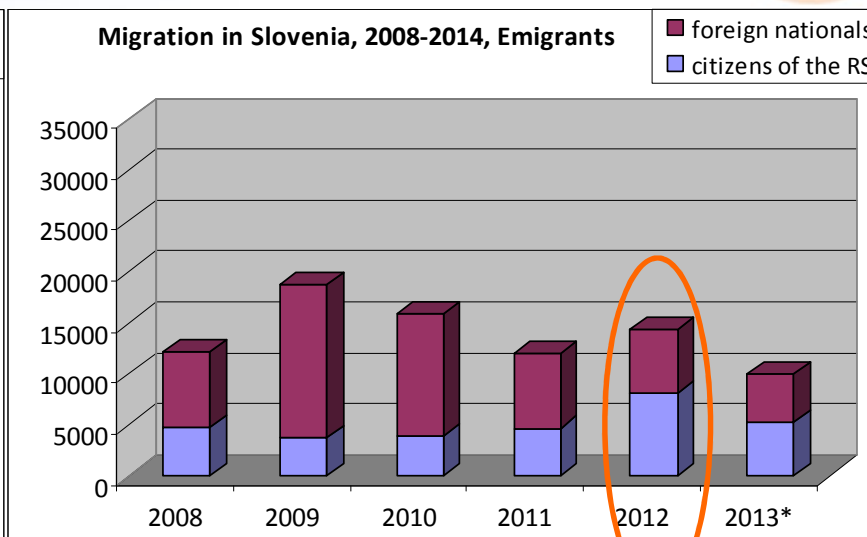
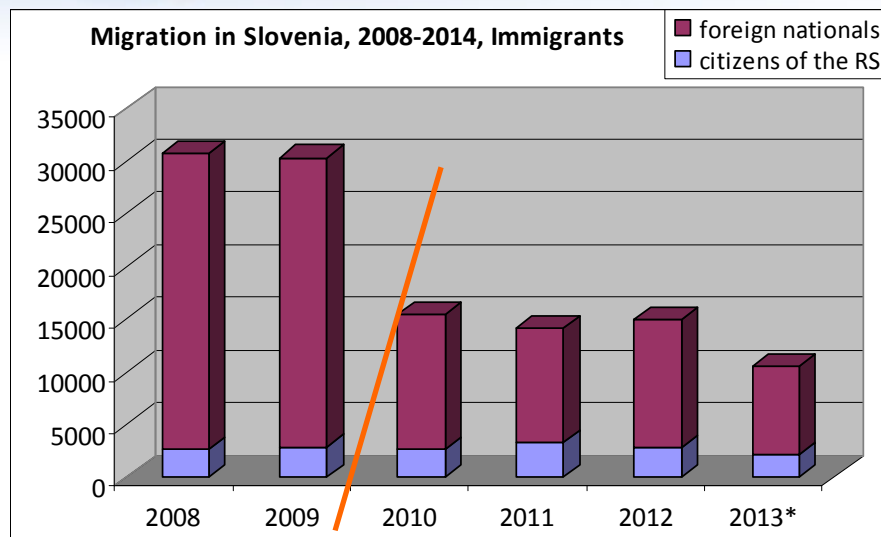
**visok delež mladih vključenih v srednje in
terciarno izobraževanje**

**Naraščanje deleža NEET v starostni skupini
25 - 29**

**zaključek izobraževanja, težavno
zaposlovanje**

Priseljevanje, izseljevanje

Migracije v Sloveniji, 2008-2014 (Vir: SURS; * data not final)

- 16.000 se jih odseli od leta 2008-2012;
- Leta 2012 se poveča delež izseljenih Slo državljanov
- Priseli se skoraj 78.000 tujih državljanov
- Po letu 2009, se število priseljencev bistveno zmanjša

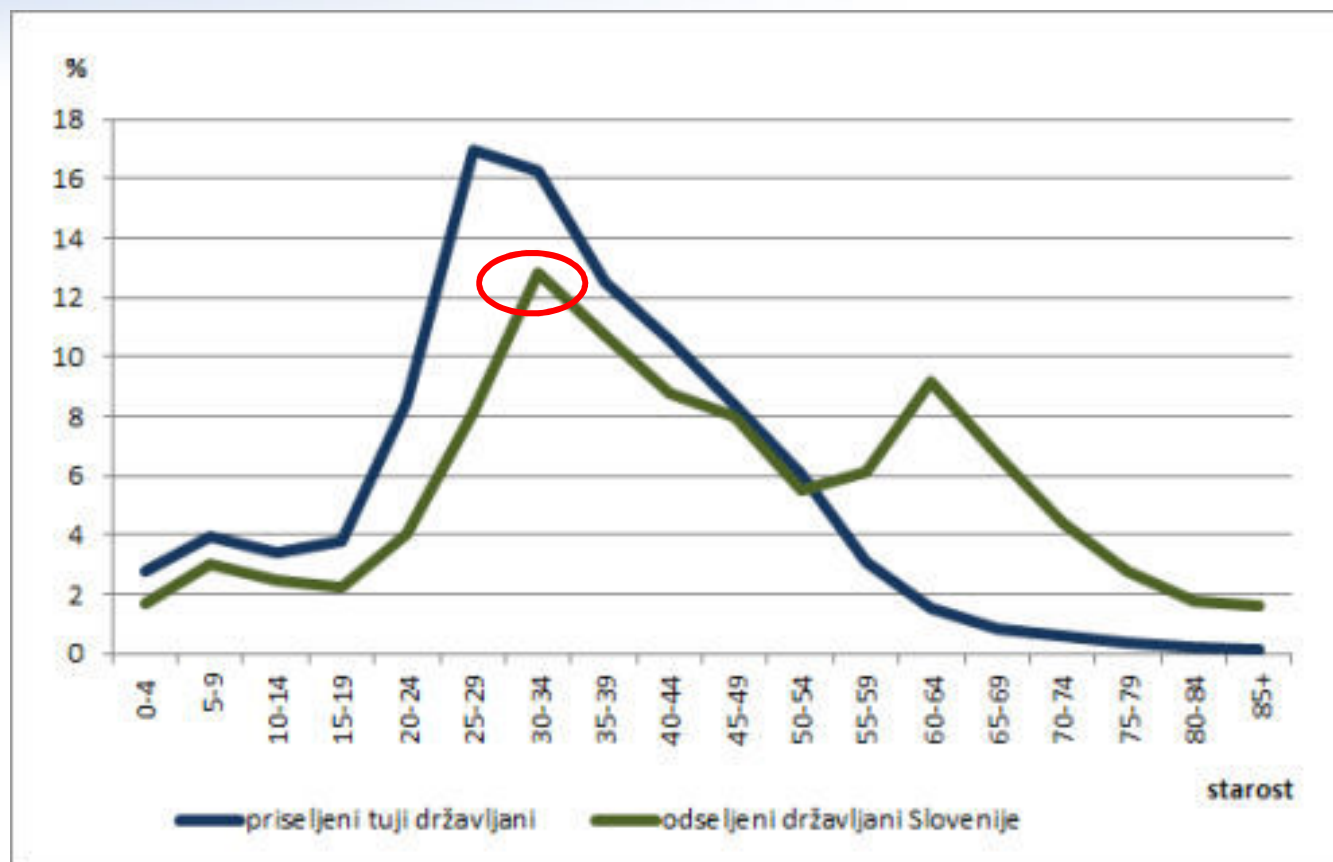
Priseljevanje (2008-2012)

- **Slovenija je ciljna država za veliko število tujih državljanov.**
- **Povprečna starost priseljenih tujih državljanov je bila 33,5 let.**
- **Vsak četrti tuji priseljenec ima najmanj srednješolsko izobrazbo. Delež priseljencev s terciarno izobrazbo je 8%.**
- **Slovenija je pridobila več kot 4.000 izobraženih priseljencev (1.200 z visoko izobrazbo; 2.400 z univ. izobrazbo in 400 z magisterijem oz. doktoratom).**

Priseljenci (glede na izvorno državo in spol) v letu 2012

Country of citizenship	Total	Men	Women
Africa & Asia	374	220	154
America	147	69	78
Slovenia	2741 18,2 %	1540	1201
Bosnia and Herzegovina	4045 44,8 %	2616	1429
Croatia	1112	784	328
Kosovo	1359	726	633
Serbia	1340	928	412
FYR Macedonia	1080	532	548
Montenegro	76	35	41
Former States of Yugoslavia (total)	9012 59,9 %	5621	3391
Austria	93	66	27
Bulgaria	742	539 72,6 %	203
Italy	437	295	142
Germany	197	127	70
Romania	80	44	36
Russia & Ukraine	464	194	270 58,2 %
Slovakia	119	60	59
Other EU countries	600	316	284
Europe (total)	4976	2950	2026
TOTAL	15022 60,6 %	9102	5920 39,4 %

Slika 1: Priseljeni tuji državljani in odseljeni državljani Slovenije v obdobju 2008-2012, starost na dan 1.1.2013 (Vir: SURS)

Izseljevanje

Bilanca za obdobje 2008 - 2012 kaže:

- **da se izseli nesorazmerno več žensk (247 izseli na 100 priseljenih) kot moških (175 izseli na 100 priseljenih)**
- **izseljevanje je bolj značilno za: 60-69 let in 25-44 let**

Največ slovenskih državljanov prebiva v:

- **Nemčiji (več kot 22.000)**
- **Avstriji (8.300)**
- **Italiji (3.400)**
- **Švici (2.650)**
- **Hrvaškem (2.000)**

Trenutni profil delavca migranta

- **nezaposljiv oz. težko zaposljiv** starejši delavec;
- **z več zdr. težavami** zaradi izčrpanosti na delovnem mestu in nezdravih prehranjevalnih navad;
- socialna in ekonomska **izključenost** zaradi kršenja delovnopravne zakonodaje;
- Ostaja **marginaliziran, izkoriščan** in diskriminiran;
- **slabo obveščen** glede pravic iz delovnopravne zakonodaje;
- je (lahko) deležni tudi **fizičnih groženj z nasiljem** ali grožnjami o uničenju vizumov, delovnih dovoljenj itd ;
- prebiva v **neprimernem stanovanju**,...

Profil druge generacije migrantov

- je s strani družbe **marginalizirana**
- ima visoka pričakovanja, da bo v primerjavi s starši dosegla več, zato pogosto tvega ujetosti **v slabo plačanih in nizko kvalificiranih** delovnih mestih.
- podobno kot prva generacija so **izpostavljeni tveganju**, da naletijo na kulturne, jezikovne in družbene težave
- soočajo se s **predsodki** glede njihovega izvora
- lahko **trpi njihova samozavest** ipd.

Mladi in odseljevanje v tujino

**V letu 2012 se je odselilo 1570 mladih
državljanov
RS v starosti 15-29 let, kar je največ po
osamosvojitvi.**

(Vir: SURS)

Mladi in izseljevanje v tujino

v obdobju od 2008 – 2012 se je

odselilo **1000** državljanov, rojenih v Sloveniji,
starih **25–44** let,
z najmanj **terciarno izobrazbo**
(240 z višješolsko izobrazbo, 700 z
univerzitetno in 60 z
magisterijem/doktoratom).

(Vir: SURS)

Kaj za SLO pomeni “beg možganov”

- Odhajajo **najboljši in najbolj ambiciozni** in se **praviloma ne vračajo = TEŽAVA**
- **Izguba razvojnih potencialov** še posebej v naravoslovju, tehniki, medicini
- Izguba za **gospodarstvo in družbo** na sploh

IZHODIŠČA ZA RAZPRAVO

Do kolikšne mere so ranljive skupine
delavcev enako
zaščitene/izpostavljene v postopkih
prestrukturiranja?

IZHODIŠČA ZA RAZPRAVO

Visokokvalificirani mladi, ki zapuščajo Slovenijo in visoko kvalificiranih mladi migranti, ki v Slovenijo vstopajo? Pogled na situacijo

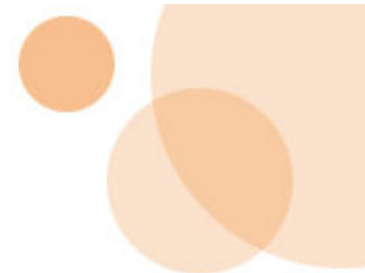
IZHODIŠČA ZA RAZPRAVO

**Ali mladi danes še iščejo stalno zaposlitev
ali so fleksibilne oblike dela sprejete kot
nekaj normalnega?**

IZHODIŠČA ZA RAZPRAVO

Kaj lahko rečemo za drugo generacijo migrantov? So dvojno ranljivi (mladi in migranti)?

HVALA ZA VAŠO POZORNOST